

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.006.02.2022

Pan
Andrzej Długołęcki
Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
w Łodzi
ul. Lipowa 16, 90-743 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/039 – Postępowanie z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19

swro

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi ¹ , ul. Lipowa 16, 90-743 Łódź.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Długolecki, Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ² od 1 lipca 2021 r. Poprzednio funkcję kierownika jednostki pełnił Piotr Maks.
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór w zakresie postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Anna Wrona, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/41/2022 z 9.03.2022 r. (akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: WIOŚ lub Inspektorat.

² Dalej: Inspektor Wojewódzki.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Inspektora Wojewódzkiego w zakresie sprawowania nadzoru nad postępowaniem z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Inspektor Wojewódzki posiadał wiedzę w zakresie liczby podmiotów wytwarzających, odbierających i przetwarzających zakaźne odpady medyczne na terenie województwa łódzkiego i na bieżąco monitorował gospodarowanie nimi. W WIOŚ opracowano plany kontroli, które swym zakresem objęły ww. podmioty, a kontrole zostały przeprowadzone terminowo. Dodatkowo, w związku z sygnałami o potencjalnych nieprawidłowościach w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi podjęto szereg kontroli poza planem – interwencyjnych, wnioskowych i innych. W przypadkach stwierdzonych naruszeń WIOŚ formułował zarządzenia pokontrolne oraz wymierzał kary – w latach objętych kontrolą Inspektor Wojewódzki nałożył na podmioty gospodarujące zakaźnymi odpadami medycznymi siedem mandatów w łącznej kwocie 2.600 zł oraz cztery administracyjne kary pieniężne na łączną kwotę 145.600 zł (dwie na podmiot zbierający i dwie na podmiot przetwarzający te odpady) w związku ze stwierdzeniem naruszeń przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁵.

Inspektor Wojewódzki współpracował z Marszałkiem Województwa Łódzkiego, Wojewodą Łódzkim oraz państwowymi powiatowymi inspektorami sanitarnymi przesyłając im wyniki kontroli oraz udzielając interpretacji przepisów o odpadach. WIOŚ uczestniczył w procesie wyłaniania podmiotu, któremu Wojewoda powierzył gospodarowanie zakaźnymi odpadami medycznymi na podstawie art. 11i ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁶, każdorazowo oceniając możliwości techniczne i organizacyjne zainteresowanych podmiotów. Następnie WIOŚ nadzorował wykonanie decyzji Wojewody Łódzkiego polecającej [REDAKTOWANE] z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim transportowanie, magazynowanie i unieszkodliwianie odpadów medycznych poprzez przeprowadzenie trzech kontroli prawidłowości realizacji przedmiotowego polecenia.

W WIOŚ obowiązywały nieaktualne regulaminy: organizacyjny oraz funkcjonowania kontroli zarządczej – przy czym oba zostały zaktualizowane w toku kontroli NIK. Oba regulaminy przewidywały stanowisko Dyrektora Inspektoratu i przyporządkowywały mu konkretne zadania, podczas gdy stanowisko to z mocy prawa zostało zlikwidowane z dniem 31 lipca 2021 r. Pomimo braku aktualizacji przedmiotowych regulaminów WIOŚ prawidłowo wykonywał swe zadania, a inspektorzy biorący udział w kontrolach dotyczących zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, byli do nich należycie przygotowani.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz.U. z 2021 poz. 779, dalej: ustawa o odpadach.

⁶ Dz.U. z 2021 poz., 2095, dalej: ustawa covidowa.

Opis stanu
faktycznego

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.1. Sprawami związanymi z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 zajmował się w Łodzi Wydział Inspekcji a w Delegaturach WIOŚ⁷ - Działy Inspekcji. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym WIOŚ⁸ do zadań Wydziału/Działów należało m.in.: kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach, w tym m.in.: podejmowanie kontroli interwencyjnych na wniosek organów rządowych, samorządowych lub innych organów lub instytucji, osób fizycznych oraz przedsiębiorców, prowadzenie postępowań administracyjnych i przygotowywanie projektów decyzji o nałożeniu kar pieniężnych za naruszenie wymogów ochrony środowiska oraz wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska, prowadzenie postępowań administracyjnych i przygotowywanie projektów decyzji w sprawach o naruszenie innych przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska, przygotowywanie zarządzeń pokontrolnych i kontrola ich realizacji, nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, przygotowywanie wniosków o ukaranie do sądu oraz wystąpienia do prokuratury, wydawanie postanowień w przedmiocie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska przed wydaniem zezwolenia na zbieranie, przetwarzanie odpadów oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

(akta kontroli str. 4-19)

1.2. Sprawami związanymi z postępowaniem z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 zajmowało się ośmiu pracowników (trzech w Łodzi, po dwóch w Delegaturach w Sieradzu i Skierniewicach i jedna w Delegaturze w Piotrkowie Trybunalskim)⁹. Zadania te nie zostały przypisane konkretnym osobom, przydział ten wynikał z przyjętej praktyki. W kartach pracy pracowników nie wyodrębniono zadań związanych z zakaźnymi odpadami medycznymi, wskazano w nich w sposób ogólny, iż do zadań pracownika należy m.in. kontrola przestrzegania przepisów prawnych i decyzji administracyjnych ustalających warunki użytkowania środowiska, przygotowywanie wystąpień i zarządzeń pokontrolnych, przygotowywanie decyzji administracyjnych w związku z naruszeniem warunków ochrony wód, ochrony środowiska przed odpadami, ochrony gleb, dotyczących: nałożenia obowiązków podjęcia działań zmierzających do usunięcia szkodliwego oddziaływania na środowisko, naliczania kar pieniężnych za nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska, wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

(akta kontroli str. 20-42)

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że zadania w kartach pracy określono w podobny sposób dla wszystkich inspektorów, ponieważ każdy z nich ma te same uprawnienia i obowiązki wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska¹⁰ oraz ustaw szczególnych: *Niecelowe, ze względu na zakres, ilość zadań oraz skuteczność inspekcji ochrony środowiska byłoby ograniczanie inspektorów oraz przeznaczanie poszczególnych osób do wykonywania tylko określonych zadań. Oczywiście istnieją specjalizacje w ramach Wydziału Inspekcji WIOŚ – niektórzy inspektorzy wykonują większość spraw danego rodzaju – ale nie*

⁷ Delegatury WIOŚ mają siedzibę w Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu i Skierniewicach.

⁸ Wprowadzonym Zarządzeniem nr 2/2019 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z 1 marca 2019 r.

⁹ Plus osoby nadzorujące.

¹⁰ Dz.U. z 2021 poz. 1070.

można zaakceptować sytuacji, w której dany inspektor będzie wyspecjalizowany tylko w wąskim zakresie. Inspektorzy muszą być w stanie zastępować siebie w różnych obowiązkach, zwłaszcza w przypadku długotrwałych nieobecności. Takie rozwiązanie zapobiega sytuacjom, w których brak osoby wyspecjalizowanej w wąskim zakresie spraw powoduje paraliż działalności inspekcji. Powyższe miało i nadal ma szczególne znaczenie w trakcie zagrożenia epidemiologicznego. (...) Tematyka, którą swymi zadaniami obejmuje wydział inspekcji w WIOŚ jest niezwykle rozległa i obszerna. Jedną z ustaw wskazanych w ww. ustawie jest ustawa o odpadach, w której jednym z zagadnień, ważnym, choć nie jedynym, jest tematyka związana z odpadami medycznymi. Dlatego z uwagi na ogrom zadań i zagadnień, które są realizowane przez inspektora IOŚ nie jest możliwe ani celowe wpisanie w zakresie obowiązków zadań dotyczących odpadów medycznych.

(akta kontroli str. 869-875)

1.3. W związku z pandemią COVID- 19 ustalono zasady wykonywania pracy zdalnej przez pracowników WIOŚ i nadzoru nad realizacją wykonywanych zadań¹¹. W WIOŚ wprowadzono też zasady zapobiegania oraz przeciwdziałania COVID – 19 wśród pracowników¹² oraz ogólną procedurę COVID-19 regulującą zasady postępowania przy wykonywaniu pracy w celu zapobiegania zakażeniu¹³. Pracownicy potwierdzali zapoznanie się z powyższymi dokumentami poprzez złożenie stosownych oświadczeń.

W marcu 2020 r. GIOŚ wystosował do wszystkich wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska pismo rekomendujące ograniczenie do niezbędnego minimum działalności kontrolnej w terenie w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 43-77, 94)

1.4. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w WIOŚ w Łodzi biorący udział w kontrolach z zakresu gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, wzięli udział w jednym szkoleniu w przedmiotowym zakresie. Szkolenie miało charakter wewnętrzny – zostało przeprowadzone w listopadzie 2019 r. przez jednego z pracowników Wydziału Inspekcji i dotyczyło gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.

(akta kontroli str. 78-93)

Wyjaśniając, czy podobne szkolenia miały miejsce w delegaturach WIOŚ Wojewódzki Inspektor podał, że w 2019 r., w związku z naborem nowych pracowników do WIOŚ, z własnej inicjatywy przeprowadzono szkolenia wewnętrzne mające na celu uporządkowanie oraz podsumowanie wiedzy z zakresu m.in. gospodarki odpadami, w tym odpadami medycznymi. Szkolenia organizowane były w Łodzi oraz na terenie delegatur – formuła była dowolna, ale założeniem było, aby inspektor z doświadczeniem przekazał jak najwięcej wiedzy osobom nowoprzyjętym:

¹¹ Zarządzenie nr 10/2020 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 3 listopada 2020 r. w sprawie zasad wykonywania pracy zdalnej przez pracowników WIOŚ w Łodzi, zmienione zarządzeniami nr 11/2020 z 2 grudnia 2020 r., nr 14/2020 z 30 grudnia 2020 r., nr 1/2021 z 15 stycznia 2021 r.; zarządzenie nr 7/2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 18 marca 2021 r. zmienione zarządzeniami 11/2021 z 9 kwietnia 2021 r., nr 12/2021 z 16 kwietnia 2021 r.; zarządzenie nr 19/2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 12 października 2021 r.

¹² Zarządzenie nr 20/2020 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 16 marca 2020 r.

¹³ Zarządzenie nr 9/2020 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Ogólnej Procedury dla pracowników WIOŚ w Łodzi – COVID 19; Zarządzenie nr 14/2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 czerwca 2021 r.; Zarządzenie nr 17/2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 21 września 2021 r.; Zarządzenie nr 23/2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 listopada 2021 r.

Szkolenia prowadzono z wielu komponentów środowiska, w tym z szeroko pojętej gospodarki odpadami (zawierającej również zagadnienia dotyczące odpadów medycznych), w tym jedno szkolenie poświęcono wyłącznie odpadom medycznym, mając na uwadze nowe, nieznane wyzwania w tym zakresie oraz bieżące konsultacje wewnętrzne kierownictwa WIOŚ m.in. ze służbami Wojewody. Pracownicy WIOŚ nie brali udziału w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne w tym zakresie.

(akta kontroli str. 914-917)

2.1. Wg stanu na dzień 21 marca 2022 r. w Inspektoracie obowiązywał Regulamin kontroli zarządczej¹⁴ z 2010 r., zgodnie z którym funkcję koordynatora systemu kontroli zarządczej pełnił Dyrektor Inspektoratu. Regulamin był w tym zakresie nieaktualny, gdyż obecna struktura organizacyjna WIOŚ nie przewiduje takiego stanowiska.

Nieaktualny był również regulamin organizacyjny, w którym w dalszym ciągu przewidziane było stanowisko Dyrektora WIOŚ, pomimo likwidacji tego stanowiska z dniem 31 lipca 2021 r.¹⁵

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że zadania przypisane Dyrektorowi w Regulaminie organizacyjnym zostały powierzone p.o. Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie karty pracy oraz upoważnienia¹⁶.

(akta kontroli str. 4-19, 96-105, 869-899)

WIOŚ terminowo składał raporty z funkcjonowania kontroli zarządczej za lata 2019-2021. W raportach za lata 2019-2020 wskazano, że skuteczna i efektywna kontrola zarządcza istnieje w ograniczonym zakresie ze względu na charakter ryzyk oraz fakt, że nie zależały one od działalności WIOŚ.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że podstawowym czynnikiem utrudniającym zapewnienie w WIOŚ w Łodzi maksymalnej skuteczności i efektywności kontroli zarządczej jest w ostatnich latach ograniczony budżet: *Szczególnemu nasileniu uległy w roku ubiegłym trudności wynikające z kumulujących się na przestrzeni lat niedoborów w obszarze pozapłacowych wydatków bieżących. Oprócz nakładania na WIOŚ nowych zadań, niepociągającego za sobą adekwatnego zasilenia planu wydatków dodatkowymi środkami, źródłem wymienionych niedoborów był w roku ubiegłym wyraźnie szybszy niż w latach poprzednich wzrost cen towarów i usług. (...) Z kolei ograniczony budżet w zakresie funduszu wynagrodzeń skutkuje trudnościami w utrzymaniu stanu zatrudnienia. W celu zapewnienia źródeł finansowania niezbędnych do zachowania ciągłości pracy jednostki podjęto szereg działań, w tym w roku 2021 wystąpiono o przyznanie ze środków rezerwy celowej dodatkowych środków na wynagrodzenia – wniosek rozpatrzono negatywnie.*

(akta kontroli str. 106-150, 869-899)

W toku kontroli NIK, w dniu 24 marca 2022 r. przyjęto w WIOŚ nowy Regulamin kontroli zarządczej, zaś w dniu 20 kwietnia 2022 r. nowy Regulamin Organizacyjny.

(akta kontroli str. 882-899, 953-969)

¹⁴ Wprowadzony zarządzeniem nr 10/2010 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 30 lipca 2010 r.

¹⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej - Dz.U. 2021 poz. 797.

¹⁶ na podstawie upoważnienia nr 7/2021 z dnia 25 października 2021 r. oraz karty pracy z dnia 25 października 2021 r.

2.2. W Regulaminie kontroli zarządczej nie sformułowano celów, zadań ani mierników dotyczących działań WIOŚ w zakresie zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Wskazano w nim, iż cele określone są w rocznej perspektywie przez Inspektora Wojewódzkiego w szczególności na podstawie: wytycznych wydanych przez inne podmioty, planów kontroli na dany rok, materiałów planistycznych sporządzanych w związku z projektowaniem ustawy budżetowej w zakresie planu jednostki, w tym w układzie budżetu zadaniowego. Do każdego celu należało określić przynajmniej jeden miernik pozwalający stwierdzić czy cel został osiągnięty. W Regulaminie kontroli zarządczej zawarto jednocześnie odniesienia do dokumentów, w których cele i mierniki zostały określone w sposób konkretny, umożliwiając ocenę ich realizacji¹⁷.

(akta kontroli str. 96-105, 882-899)

Wyjaśniając z jakich przyczyn w ww. dokumentach nie uwzględniono zagadnień dotyczących odpadów medycznych Inspektor Wojewódzki podał: *tematyka odpadów medycznych, w tym odpadów wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID jest jednym z elementów składowych tematu związanego z gospodarką odpadami, która wchodzi następnie w jeden z bardzo wielu obszarów czynności kontrolnych, do których zobowiązana jest inspekcja ochrony środowiska. (...) kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Wobec takiej definicji za „dokument funkcjonujący w ramach kontroli zarządczej” należy uznać każdy dokument prowadzący do podjęcia działań lub odnoszący się do działań (podjętych, planowanych, rekomendowanych itp.) dla zapewnienia realizacji celu lub zadania w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny lub terminowy. (...) uznano, że w zakresie tak wąskiego wycinka działalności WIOŚ w Łodzi, jakim są zagadnienia związane z postępowaniem z zakaźnymi odpadami medycznymi, liczba oraz zawartość merytoryczna otrzymanych lub wytworzonych wewnątrz jednostki dokumentów była jak najbardziej wystarczająca do tego, by zadania we wskazanym obszarze leżące w kompetencji WIOŚ zrealizowane zostały w sposób zgodny z prawem oraz na tyle efektywny, oszczędny i terminowy, na ile umożliwiały to obiektywne, zewnętrzne okoliczności. Dlatego, zarówno w regulaminie kontroli zarządczej, jak i kartach pracy inspektorów nie wyodrębniano tego elementu.*

(akta kontroli str. 869-899)

3.1. W kontrolowanych latach zaplanowano trzy kontrole podmiotów wytwarzających i przetwarzających zakaźne odpady medyczne: w 2019 r. zaplanowano jedną kontrolę, a w 2022 r. dwie kontrole w tym zakresie. WIOŚ przeprowadzał także kontrole poza planem – w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 marca 2022 r. WIOŚ przeprowadził łącznie 20 kontroli u 12 podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami medycznymi.

(akta kontroli str. 151-249, 254-293)

Informacje w zakresie liczby podmiotów wytwarzających, odbierających i gospodarujących zakaźnymi odpadami niebezpiecznymi na terenie województwa łódzkiego WIOŚ pozyskiwał na podstawie Bazy danych o produktach

¹⁷ Np. Plan wydatków WIOŚ w Łodzi na rok 2021 w układzie zadaniowym wraz z celami i miernikami ich realizacji, gdzie miernikiem dla celu „zapewnienie przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska” jest odsetek skontrolowanych podmiotów korzystających ze środowiska, czy miernikiem dla celu „zapewnienie realizacji zarządzeń pokontrolnych” jest odsetek zrealizowanych zarządzeń pokontrolnych wydanych w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości do łącznej liczby wydanych zarządzeń pokontrolnych.

i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami¹⁸. Wg stanu na dzień 17 marca 2022 r. w BDO figurowało 2548 podmiotów prowadzących działalność związaną z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi (o kodzie 18 01 03*). Na terenie województwa łódzkiego działalność w zakresie zbierania odpadów medycznych prowadził jeden zakład – [REDAKTOWANE] z siedzibą w Zgierzu, natomiast w zakresie przetwarzania odpadów dwa zakłady – [REDAKTOWANE] z siedzibą w Belchatowie, oraz [REDAKTOWANE] z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (na podstawie polecenia Wojewody Łódzkiego, opisane w pkt 5).

(akta kontroli str. 424-425)

3.2. W okresie objętym kontrolą zaplanowano następujące kontrole podmiotów wytwarzających, odbierających i gospodarujących zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19:

- w 2019 r. jedna kontrola podmiotu wytwarzającego odpady – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej¹⁹,
- w 2020 i 2022 r. po jednej kontroli podmiotu przetwarzającego odpady – [REDAKTOWANE] w Belchatowie²⁰.

W 2021 r. nie zaplanowano żadnej kontroli w tym zakresie.

(akta kontroli str. 151-249, 254)

Wyjaśniając przyczyny zaplanowania tak niewielkiej liczby kontroli Inspektor Wojewódzki podał, że w zakresie odpadów medycznych jako priorytetowe uznano kontrole doraźne (interwencyjne oraz inne). Kontrola planowa wiąże się z obowiązkiem powiadomienia podmiotu o kontroli, natomiast kontrola interwencyjna pozwala na rozpoczęcie kontroli bez zawiadamiania i bez okazywania upoważnienia²¹. Działania te pozwalają na szybkie reagowanie na sygnały dotyczące nieprawidłowego gospodarowania odpadami medycznymi, a podejmowanie kontroli na bieżąco, bez wcześniejszego planowania i zawiadamiania w przypadku zakaźnych odpadów medycznych, pozwala na minimalizację zagrożenia związanego z niewłaściwym postępowaniem z ww. odpadami oraz pozwala sprostać oczekiwaniom społecznym. Inspektor Wojewódzki podkreślił, że tematyka odpadów medycznych jest tylko jednym z elementów bardzo szerokiego zakresu, który jest nadzorowany przez Inspekcję Ochrony Środowiska²². Ponadto lata 2020 - 2021 z uwagi na COVID-19 były trudne, w szczególności dla placówek medycznych. Dlatego działania WIOŚ skoncentrowały się na monitorowaniu wytwarzanych odpadów medycznych poprzez kontakty i współpracę z podmiotami wytwarzającymi, kontrole natomiast skupiały się na instalacjach przetwarzających odpady medyczne i podmiocie zbierającym tego typu odpady.

(akta kontroli str. 914-917)

3.3. Plany kontroli w zakresie podmiotów gospodarujących odpadami medycznymi zostały wykonane, ze wszystkich kontroli sporządzono protokoły, w dwóch kontrolach ujawniono nw. nieprawidłowości:

¹⁸<https://rejestr-bdo.mos.gov.pl/>, dalej: BDO.

¹⁹ Na 415 łącznie zaplanowanych kontroli.

²⁰ Na 364 i 446 łącznie zaplanowanych kontroli.

²¹ z uwagi na zapisy art. 65 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.)

²² Np. w roku 2021 w WIOŚ w Łodzi przeprowadzono: 1469 kontroli w terenie i 2411 kontroli w oparciu o dokumenty (na podstawie wyników badań automonitoringowych).

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej – kontrola problemowa w dniach 29 listopada - 20 grudnia 2019 r.:
 - ewidencja odpadów prowadzona na nieaktualnym wzorze formularza,
 - zbiorcze zestawienie o odpadach wypełnione w sposób nierzetelny,
 - nieterminowe przedłożenie do Marszałka rocznego sprawozdania o odpadach za 2018 r.
2. ██████████ – kontrola kompleksowa w dniach 14 – 21 grudnia 2020 r.:
 - eksploatacja instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych z naruszeniem warunków pozwolenia zintegrowanego, tj. gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem polegające na: magazynowaniu odpadów przejętych w celu unieszkodliwienia niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu co do sposobu i miejsca magazynowania odpadów; przekroczenie rocznych dopuszczalnych ilości wytwarzanych odpadów o kodzie 17 04 05 w roku 2019 i odpadów o kodzie 17 01 07 w roku 2020.

Na skutek ujawnionych nieprawidłowości wydano jedno zarządzenie pokontrolne (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej), oraz zastosowano pouczenie, wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej (w toku), oraz poinformowano Marszałka Województwa o stwierdzonych nieprawidłowościach ██████████

(akta kontroli str. 250-253, 255-293)

3.4. Poza kontrolami planowymi WIOŚ przeprowadził w analizowanym okresie siedemnaście kontroli podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami medycznymi – pięć kontroli interwencyjnych²³, cztery kontrole na wniosek²⁴ i osiem innych²⁵ (tj. np. z inicjatywy własnej, informacji innych organów).

(akta kontroli str. 250-253)

3.5. Kontrole interwencyjne przeprowadzono na skutek skarg związanych z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi (opisane też w pkt 8 wystąpienia):

1. kontrola wszczęta w ██████████²⁶, na skutek trzech interwencji zgłoszonych przez Dolnośląskiego WIOŚ, Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Bełchatowie i Urząd Miasta Bełchatowa.

W jej wyniku ustalono nw. nieprawidłowości:

- eksploatacja instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych z naruszeniem warunków pozwolenia zintegrowanego tj. gospodarowanie odpadami niezgodnie z zezwoleniem polegające na:
 - ✓ magazynowaniu zakaźnych odpadów medycznych oraz innych niż zakaźne niezgodnie z warunkami pozwolenia zintegrowanego co do miejsca i sposobu magazynowania: w przymie i otwartych kontenerach na terenie działki 32/10; na terenie działek 32/10 i 32/13 w chłodzonych kontenerach, w niechłodzonych kontenerach i naczepach, w chłodzonych naczepach, przekroczeniu czasu magazynowania zakaźnych odpadów medycznych i temperatury ich przechowywania przed poddaniem ich procesowi termicznego unieszkodliwiania,

²³ Wszystkie w 2019 r.

²⁴ Dwie w 2020 r., jedna w 2021 r. i jedna w 2022 r.

²⁵ Po cztery w 2019 r. i 2021 r.

²⁶ Podmiot przetwarzający odpady medyczne.

- ✓ unieszkodliwieniu odpadów o kodzie 18 07 08* bez wymaganego zezwolenia,
- ✓ przekroczeniu o 0,800 Mg określonego w pozwoleniu zintegrowanym rocznego limitu odpadów o kodzie 15 02 03 dopuszczonych do unieszkodliwienia.
- niedostarczenie przez transportującego odpady, odpadów medycznych odebranych 5 grudnia 2018 ze szpitala do miejsca przeznaczenia odpadów wskazanego przez zlecającego usługę ich transportu,
- potwierdzenie nieprawdy w dokumentach potwierdzających unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych,
- zlecenie obowiązku gospodarowania odpadami o kodzie 18 01 03* w ilości 8,840 Mg podmiotowi nie posiadającemu zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie tego rodzaju odpadów,
- przyjmowanie nowych odpadów zakaźnych do spalarni w czasie przestoju instalacji, który miał miejsce w dniach 3-8 lutego 2019 r.
- Wydano zarządzenie pokontrolne, wymierzono spółce administracyjną karę pieniężną w wysokości 20.000 zł za gospodarowanie odpadami w zakresie ich unieszkodliwiania niezgodnie z posiadaniem pozwoleniem zintegrowanym oraz nałożono grzywnę w drodze dwóch mandatów karnych w wysokości po 300 zł każdy za eksploatację instalacji z naruszeniem warunków pozwolenia oraz za przekazanie odpadów podmiotowi, który nie posiada zezwolenia na ich zbieranie lub przetwarzanie. WIOŚ odstąpił od wymierzenia spółce administracyjnej kary pieniężnej za niedostarczenie odpadów przez transportującego odpady do miejsca ich przeznaczenia oraz udzielił pouczenia o konieczności zgodnego z prawem postępowania z transportowanymi odpadami;

2. kontrola w [REDAKTOWANO] przeprowadzona w 2019 r. na skutek zgłoszenia telefonicznego Wiceprezydenta Miasta Belchatowa dotyczącego pożaru w [REDAKTOWANO] w Belchatowie.

Ustalono nieprawidłowość polegającą na eksploatacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych z naruszeniem warunków pozwolenia zintegrowanego tj. gospodarowaniu odpadami niezgodnie z zezwoleniem polegające na magazynowaniu zakaźnych odpadów medycznych oraz innych niż zakaźne niezgodnie z warunkami pozwolenia, co do miejsca i sposobu magazynowania odpadów, tj.:

- zakaźnych odpadów medycznych, odpadów medycznych niebezpiecznych innych niż zakaźne, pozostałych odpadów medycznych w pojemnikach i pudłach, w tym odpadów leków, ustawionych na placu znajdującym się za budynkiem spalarni odpadów na działce nr 31/5,
- zakaźnych odpadów medycznych w niechłodzonym kontenerze na działce nr 31/5,
- zakaźnych odpadów medycznych, odpadów medycznych niebezpiecznych innych niż zakaźne w pomieszczeniu magazynowym znajdującym się w budynku spalarni, które nie jest chłodzone oraz nie posiada sprawnego urządzenia klimatyzacyjnego oraz termometru do pomiaru temperatury wewnątrz pomieszczenia,
- odpadów medycznych innych niż niebezpieczne w siedmiu zamkniętych niechłodzonych kontenerach morskich ustawionych na działce 31/5,
- zakaźnych odpadów medycznych, odpadów medycznych niebezpiecznych innych niż zakaźne na terenie działek 32/10 i 32/13,
- przekroczeniu czasu magazynowania zakaźnych odpadów medycznych,

- niezapewnieniu wymaganej temperatury przechowywania odpadów medycznych przed poddaniem ich procesowi termicznego unieszkodliwiania.

Wydano zarządzenie pokontrolne, za eksploatację instalacji z naruszeniem warunków pozwolenia WIOŚ zastosował pouczenie, a za poinformowanie WIOŚ o realizacji zarządzenia pokontrolnego niezgodnie z prawdą WIOŚ nałożył grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł. Ponadto spółce wymierzono administracyjną karę pieniężną w wysokości 25.000 zł za gospodarowanie odpadami w zakresie ich unieszkodliwiania niezgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym.

3. kontrola [REDAKTOWANE] 27 przeprowadzona w 2019 r., w wyniku interwencji Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Łodzi i Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu dotyczącej znalezienia samochodu wypełnionego odpadami medycznymi.

Ustalono nieprawidłowość polegającą na wyrażeniu zgody na magazynowanie odpadów medycznych w wynajętym samochodzie przez firmę prowadzącą działalność w zakresie odbioru odpadów medycznych [REDAKTOWANE]. Wydano zarządzenie pokontrolne.

W wyniku ustaleń ww. kontroli WIOŚ przeprowadził dwie kolejne kontrole:

1. kontrola [REDAKTOWANE]. Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:
 - zbieranie w okresie od 27 października 2018 r. do 3 lutego 2018 r. odpadów medycznych/weterynaryjnych (w szczególności zakaźnych) bez wymaganego zezwolenia na zbieranie ww. odpadów i wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 23 ust. 2 ustawy o odpadach,
 - brak pełnego nadzoru nad odbieranymi zakaźnymi odpadami medycznymi mogący powodować zagrożenie dla wody, powietrza, gleby, roślin i zwierząt,
 - naruszenie warunków zezwolenia Marszałka Województwa Łódzkiego,
 - nierzetelnie sporządzane karty przekazania odpadów,
 - przekazywanie odpadów podmiotowi nieuprawnionemu,
 - przekazywanie zebranych zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych poza obszar województwa, w którym zostały wytworzone z naruszeniem zasady bliskości określonej w ustawie o odpadach.

Wydano zarządzenie pokontrolne, za nierzetelnie sporządzane karty przekazania odpadów na spółkę nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300 zł, a za brak pełnego nadzoru nad odbieranymi zakaźnymi odpadami medycznymi mogące powodować zagrożenie dla wody, powietrza, gleby, roślin i zwierząt – 500 zł. Ponadto spółce wymierzono administracyjną karę pieniężną w wysokości 100.000 zł za gospodarowanie odpadami niezgodnie z decyzją Marszałka z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie zezwolenia na zbieranie odpadów. Postępowanie administracyjne wszczęte w sprawie wymierzenia spółce administracyjnej kary pieniężnej za zbieranie odpadów wbrew zakazom, o których mowa w art. 23 ust 2 pkt 3 i 4 ustawy o odpadach, umorzono jako bezprzedmiotowe.

2. kontrola SP ZOZ w Konstancynie Łódzkim²⁹. Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:
 - niezgodności w prowadzonej ewidencji: sporządzane karty przekazania odpadów niezgodne z aktualnymi wzorami, na kartach przekazania odpadów nie wskazano nr rejestrowego kontrolowanego podmiotu,
 - niesporządzanie kart ewidencji odpadów,

²⁷ Podmiot transportujący odpady medyczne.

²⁸ Podmiot zbierający odpady medyczne.

²⁹ Podmiot wytwarzający odpady medyczne.

- naruszenie zasady bliskości tj. przekazywanie zakaźnych odpadów medycznych do unieszkodliwienia poza obszar województwa, w którym zostały wytworzone,
- brak nadzoru nad wytworzonymi odpadami medycznymi,
- przekazania odpadów medycznych po podmiotu nieposiadającego wymaganej decyzji w zakresie gospodarowania odpadami.

Wydano zarządzenie pokontrolne, za niezgodności w prowadzonej ewidencji oraz niesporządzanie kart ewidencji odpadów zastosowano wobec Kierownika SP ZOZ pouczenia. Za przekazanie odpadów medycznych do podmiotu nieposiadającego wymaganej decyzji w zakresie gospodarowania odpadami nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł.

(akta kontroli str. 606-611, 653-691, 728-748, 755-813)

Trzy kontrole przeprowadzono na wniosek Marszałka Województwa Łódzkiego o przeprowadzenie kontroli w [REDAKTOWANE] podmiocie zbierającym odpady – w związku ze złożonymi przez spółkę wnioskami o wydanie zezwoleń na zbieranie odpadów (zezwolenie odnawiane co rok)³⁰. Nieprawidłowości dotyczyły:

- nieterminowego sporządzenia Karty Urządzenia dla agregatu chłodniczego w przyczepie chłodni (kontrola w 2020 r.),
- niewykonania zgodnego z przepisami ochrony środowiska wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania odpadów w wymaganym terminie,
- parkowania aut dostawczych bezpośrednio przed kamerą skierowaną na wejścia do naczep, przez co niejednokrotnie brak było dostatecznego obrazu umożliwiającego kontrolę wejść (kontrola w 2021 r.),
- nieprzekazania dostępu do obrazu z wizyjnego systemu kontroli składowiska w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny do WIOŚ w wymaganym terminie (kontrola w 2021 r.),
- nieprawidłowego postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi tj. zbieranie odpadów w niewłaściwych opakowaniach, umieszczanie worków/pojemników bezpośrednio na gruncie, występowanie wycieków z zebranych zakaźnych odpadów medycznych, zbieranie otwartych worków zawierających te odpady, rzucanie oraz kopanie worków i pojemników z zakaźnymi odpadami medycznymi, brak wystarczającego zabezpieczenia przed odciekami powstającymi podczas mycia i dezynfekcji naczep, neutrzonywanie na bieżąco naczep w czystości, brak jednorazowych rękawiczek oraz dezynfekcji rąk podczas rozładunku zakaźnych odpadów medycznych (kontrola w 2021 r.),
- umieszczenia zakaźnych odpadów medycznych w naczepie, która służy wyłącznie magazynowaniu zakaźnych odpadów weterynaryjnych i nie zapewnia wymaganych temperatur przechowywania zakaźnych odpadów medycznych, (kontrola w 2021 r.),
- przekazywania zebranych zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych poza obszar województwa, w którym zostały wytworzone, (kontrola w 2021 r.),
- zbierania w okresie od 20 lutego 2021 r. do 3 marca 2021 r. zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych bez wymaganego zezwolenia i wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 23 ust. 2 ustawy o odpadach (kontrola w 2021 r.),

Jedną kontrolę przeprowadzono natomiast na wniosek WIOŚ w Poznaniu w zakresie przekazywania odpadów medycznych przez prywatny gabinet lekarski. Kontrola wykazała nieprawidłowości polegające na nieuzupełnieniu wpisu w BDO przez ww. podmiot jako wytwórcę odpadów zobowiązanego do prowadzenia

³⁰ Zgodnie z art. 41a ustawy o odpadach zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytworzenie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów wydaje się po przeprowadzeniu przez WIOŚ z udziałem przedstawiciela właściwego organu, kontroli instalacji lub jej części, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

ewidencji odpadów oraz prowadzenia karty przekazania odpadów w sposób niezgodny ze stanem rzeczywistym.

W wyniku nieprawidłowości ujawnionych w ww. kontrolach wszczęto cztery postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, z czego jedno zakończyło się wydaniem decyzji nakładającej karę pieniężną, wydano dwa zarządzenia pokontrolne i wystosowano jedno pouczenie (szerzej w pkt 9 wystąpienia).

(akta kontroli str. 294-352)

Inne kontrole dotyczyły:

1. [REDAKTOWANE] – trzy kontrole przeprowadzone w 2021 r. w związku z brakiem na terenie województwa łódzkiego technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania odpadów medycznych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 i wytypowaniem instalacji, w których takie odpady mogły być unieszkodliwiane oraz sprawdzeniem wypełnienia przez spółkę warunków określonych w decyzji Wojewody Łódzkiego z 30 kwietnia 2021 r. (polecenie gospodarowania odpadami opisane w pkt 5 wystąpienia). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, o czym powiadomiono Wojewodę Łódzkiego,
2. kontrola Miejskiego Centrum Medycznego im. Dr K. Jonschera w Łodzi w 2021 r., która wykazała nieprawidłowość w postaci braku numeru rejestrowego Szpitala na kartach przekazania odpadów o kodach 18 01 02* i 18 01 03* wystawianych w okresie od 1 października do 31 grudnia 2018 r., mimo posiadania przez Szpital indywidualnego numeru rejestrowego w bazie BDO. Wydano zarządzenie pokontrolne oraz zastosowano pouczenie,
3. kontrola Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kard. St. Wyszyńskiego w Sieradzu w 2021 r. wszczęta w celu ustalenia prawidłowości kwalifikowania szpitalnych odpadów medycznych w postaci worków infuzyjnych z tworzyw sztucznych wytwarzanych na terenie szpitala. Nieprawidłowości polegały na przekazaniu odpadów medycznych o kodzie 18 01 04 nieuprawnionemu podmiotowi oraz ewidencjonowaniu odpadów medycznych o kodzie 18 01 04 jako odpad o kodzie 15 01 02. Zastosowano pouczenie oraz mandat w wysokości 200 zł,
4. kontrola Szpitala Klinicznego WAM w Łodzi w 2019 r., która wykazała następujące nieprawidłowości: prowadzenie ewidencji odpadów w sposób nieprawidłowy, wytworzenie 201,548 Mg odpadów o kodzie 18 01 03* podczas gdy zgodnie z posiadaną decyzją obiekt mógł wytworzyć do 200 Mg takich odpadów w ciągu roku, brak selektywnej zbiórki odpadów o kodach 18 01 03* oraz 18 01 04 oraz brak prowadzenia odrębnej ewidencji dla odpadów o tych kodach. Wydano zarządzenie pokontrolne oraz zastosowano cztery pouczenia,

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że podczas kontroli prowadzonych na terenie szpitali i placówek medycznych WIOŚ weryfikował sposób kwalifikowania wytwarzanych tam odpadów na podstawie okazanych przez kontrolowany podmiot procedur gospodarowania odpadami medycznymi. Powyższe procedury zawierały informacje o rodzajach możliwych do wytworzenia na terenie placówki medycznej odpadach medycznych, w tym zakaźnych, sposobie ich magazynowania, oznakowania, transportu itp.). WIOŚ stwierdził pojedynczy przypadek mieszania odpadów – na terenie ww. szpitala – gdzie stwierdzono brak selektywnej zbiórki odpadów polegający na mieszaniu odpadów o kodach 18 01 03* oraz 18 01 04 – tj. odpady o ww. kodach były mieszane oraz przekazywane kolejnemu posiadaczowi celem ich unieszkodliwienia, jako odpady o kodzie 18 01 03*.

5. kontrola Szpitala Powiatowego w Radomsku w 2019 r., która wykazała nieprawidłowość polegającą na eksploatacji instalacji z naruszeniem warunków pozwolenia na wytworzenie odpadów polegającym na przekroczeniu

w 2018 r. dopuszczalnej rocznej ilości wytworzonych odpadów o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 04, 18 01 09, za co zastosowano pouczenie oraz wydano zarządzenie pokontrolne,

6. kontrola Wojewódzkiego Wielospecjalistycznego Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi w 2019 r., która wykazała nieprawidłowości polegające na: braku decyzji w sprawie pozwolenia na wytwarzanie odpadów, braku wpisu numeru rejestrowego szpitala w kartach przekazania odpadów wystawionych w okresie 24 lipca – 9 października 2018 r., wskazanie na karcie ewidencji odpadów o kodzie 18 01 03* za 2018 r. w rubryce „nr karty przekazania odpadu” łącznej ilości wystawionych kart przekazania odpadów dla ww. odpadów w danym miesiącu zamiast numeru dokumentu potwierdzającego przekazanie odpadów. Wydano zarządzenie pokontrolne oraz zastosowano trzy pouczenia.

(akta kontroli str. 353-423, 921-924)

WIOŚ nie przeprowadzał kontroli sprawdzających. Wykonanie obowiązków określonych w zarządzeniach pokontrolnych WIOŚ weryfikował podczas kolejnych kontroli lub poprzez informację o usunięciu naruszeń przesłaną przez kontrolowany podmiot w określonym przez WIOŚ terminie.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił: kontrole przeprowadzone na terenie placówek medycznych (tj. szpitali, przychodni, gabinetów lekarskich) wykazały naruszenia formalne, nie stwarzające realnego zagrożenia dla środowiska, w związku z czym nie przeprowadzono kontroli sprawdzających – o usunięciu naruszeń Łódzki WIOŚ został powiadomiony pisemnie przez kontrolowany podmiot, w ramach odpowiedzi na zarządzenia pokontrolne. (...) [redacted] w Bełchatowie, eksploatująca instalację do termicznego unieszkodliwiania odpadów, w tym zakaźnych odpadów medycznych oraz [redacted] w Zgierzu, prowadząca w Łodzi zbieranie zakaźnych odpadów medycznych, u których stwierdzono naruszenia, regularnie kontrolowane są przez WIOŚ, co pozwala na weryfikację usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas poprzednich kontroli - z uwagi na krótki czas pomiędzy kolejnymi kontrolami interwencyjnymi, na wniosek oraz planowymi, stwierdzone wcześniej nieprawidłowości weryfikowano w toku w/w kolejnych kontroli.

(akta kontroli str. 921-924)

4.1. Zakres kontroli przeprowadzanych przez WIOŚ zależał od rodzaju kontroli (planowa, interwencyjna, na wniosek, inna) oraz specyfiki podmiotu kontrolowanego (tj. wytwarzającego, transportującego, zbierającego oraz przetwarzającego zakaźne odpady medyczne). W toku kontroli każdorazowo dokonywano m.in. weryfikacji ewidencji odpadów i procedur postępowania z odpadami medycznymi, sprawdzano wykonywanie obowiązków określonych w przepisach ochrony środowiska oraz decyzjach administracyjnych (zezwolenia na zbieranie, pozwolenie zintegrowane itp.). W przypadku podmiotów zbierających i przetwarzających zakaźne odpady medyczne przeprowadzano również oględziny.

(akta kontroli str. 254-420, 653-669, 728-739, 755-775, 806-813)

4.2. W okresie objętym kontrolą Wojewódzki Inspektor nie wydawał decyzji o wstrzymaniu działalności zakładu gospodarującego zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli str. 95, 254-420, 653-669, 728-739, 755-775, 806-813)

5.1. W kontrolowanym okresie Wojewoda Łódzki wydał jedno polecenie dotyczące gospodarowania odpadami na podstawie art. 11i ust. 1, 3 i 4 i art. 11j ust. 1 ustawy covidowej, zgodnie z którymi w przypadku braku na obszarze województwa

technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zakaźnych odpadów medycznych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, wojewoda może wydać, w drodze decyzji administracyjnej, polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami określonym podmiotom.

Wydanie decyzji było poprzedzone rozeznaniem możliwości technicznych i organizacyjnych wśród podmiotów mogących potencjalnie przejąć przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych w związku ze zwiększeniem ich ilości spowodowanym pandemią COVID-19. WIOŚ prowadził w tym zakresie korespondencję z Wojewodą Łódzkim opiniując m.in. możliwość termicznego przekształcania odpadów medycznych w [REDAKTOWANE] oraz gospodarowanie zwiększonymi ilościami odpadów medycznych przez dotychczasową spalarnię – [REDAKTOWANE]

(akta kontroli str. 426-506)

W dniu 30 kwietnia 2021 r.³¹ Wojewoda Łódzki wydał decyzję polecającą [REDAKTOWANE] z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim w terminie od dnia doręczenia decyzji do dnia 31 maja 2021 r. transportowanie, magazynowanie i unieszkodliwianie odpadów medycznych poprzez:

- dopuszczenie unieszkodliwiania w temperaturze nie niższej 850°C w procesie D10 – przekształcanie termiczne na łądzie – odpadów medycznych pochodzących wyłącznie z placówek medycznych województwa łódzkiego w ilości 50 Mg/dobę w okresie, na jaki zostało wydane polecenie w instalacji termicznego przekształcania biomasy pochodzenia roślinnego i zwłok zwierzęcych WJB-3,75 znajdującej się w Oddziale Spółki [REDAKTOWANE]
- magazynowanie odpadów medycznych pochodzących wyłącznie z placówek medycznych województwa łódzkiego w ilości nie większej niż 50 Mg w magazynie o wymiarach 28m x 22m x 12m wyposażonym w instalację odciekową zlokalizowanym na terenie [REDAKTOWANE] – z zachowaniem określonych warunków.

Nadzór nad prawidłowym gospodarowaniem odpadami dokonywanym na podstawie polecenia powierzono Łódzkiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Kolejnymi decyzjami z dnia 21 lipca, 28 września, 28 grudnia 2021 r., 24 marca 2022 r. Wojewoda przedłużał termin obowiązywania polecenia – wg stanu na dzień zakończenia kontroli polecenie obowiązywało do 30 czerwca 2022 r.

(akta kontroli str. 426-452)

Ponadto w kontrolowanym okresie Wojewoda Łódzki przesłał do WIOŚ wnioski siedmiu podmiotów w sprawie zmiany sposobu gospodarowania odpadami w związku ze stanem epidemii z prośbą o ich o zaopiniowanie. Wszystkie wnioski zostały przez WIOŚ zaopiniowane negatywnie³² (w kilku przypadkach po udzieleniu przez podmiot dodatkowych wyjaśnień), co wynikało z braku możliwości właściwego zagospodarowania odpadów przez wnioskujące podmioty. Żaden z przedsiębiorców nie gwarantował termicznego przekształcania odpadów medycznych, oferowano jedynie unieszkodliwienie poprzez składowanie, co jest niezgodne z obowiązującym prawem.

(akta kontroli str. 507-600)

³¹ 4 maja 2021 r. wpływ do WIOŚ.

³² W przypadku [REDAKTOWANE] informacja telefoniczna.

5.2. WIOŚ przeprowadził łącznie trzy kontrole w [REDAKTOWANE] pod kątem przestrzegania polecenia Wojewody. W żadnej nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrole dotyczyły przestrzegania warunków decyzji oraz innych przepisów wynikających z mocy prawa. Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że w trakcie kontroli dokonywano m.in. oględzin instalacji i hali magazynowej, jak również prowadzenia wymaganych ewidencji i badań – nie stwierdzono uchybień.

(akta kontroli str. 354-376, 918-920)

Wyjaśniając, czy w ramach prowadzonych kontroli w [REDAKTOWANE], sprawdzano dostosowanie się do przepisów ustawy o odpadach dotyczących prowadzenia wizyjnego monitoringu miejsc magazynowania i składowania odpadów, o których mowa art. 25 tej ustawy Inspektor Wojewódzki podał: Zgodnie z art. 25 ust. 6a ustawy o odpadach obowiązany do prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów, zgodnie z ust. 6b–6f, 6h i 6i oraz przepisami wydanymi na podstawie ust. 8a ww. ustawy jest posiadacz odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów, prowadzący magazynowanie odpadów z wyjątkiem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 lit. a, lub zarządzający składowiskiem odpadów.

Unieszkodliwianie odpadów medycznych w instalacji [REDAKTOWANE] prowadzone jest na podstawie polecenia Wojewody Łódzkiego, wydanego w trybie przepisów ustawy covidowej. Spółka nie była więc podmiotem zobligowanym w rozumieniu ustawy o odpadach do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 11i. ust. 3 ww. ustawy covidowej, do gospodarowania odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w zakresie warunków transportu odpadów, zbierania odpadów lub ich unieszkodliwiania.

Również Wojewoda Łódzki w decyzji z dnia 30 kwietnia 2021 r., znak: RT-II.7015.15.2021 z późniejszymi zmianami w sprawie polecenia [REDAKTOWANE] – [REDAKTOWANE] transportowania, magazynowania oraz unieszkodliwiania odpadów medycznych nie nałożył obowiązku prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania odpadów medycznych.

W związku z powyższym [REDAKTOWANE] nie posiada wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania odpadów medycznych oraz nie ma obowiązku prowadzenia takiego systemu. W ramach prowadzonych kontroli w [REDAKTOWANE] nie sprawdzano więc dostosowania się do przepisów ustawy o odpadach dotyczących prowadzenia wizyjnego monitoringu miejsc magazynowania odpadów, o których mowa w art. 25 ww. ustawy.

Jednocześnie należy zauważyć, że omawiana instalacja, na co dzień wykorzystywana jest do termicznego przekształcania biomasy pochodzenia roślinnego i zwłok zwierząt tj. materiałów nie podlegających pod przepisy ustawy o odpadach. Jednocześnie w związku z termicznym przekształcaniem zwłok zwierząt instalacja ta podlega nadzorowi służb weterynaryjnych.

(akta kontroli str. 925-927)

20/10/21

Ponadto w związku z wprowadzonym stanem epidemii Wojewoda Łódzki zwrócił się 31 marca 2020 r. do WIOŚ o zajęcie stanowiska w sprawach:

- czy zasadnym byłoby, aby Wojewoda przewidział i wprowadził specjalne procedury zbiórki i transportu odpadów z terenów objętych kwarantanną całkowitą lub częściową, w tym wyłączenie obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli?
- czy należałoby rozważyć wprowadzenie na obszarze województwa łódzkiego zmiany lub wyłączenie obowiązku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych?
- czy należałoby wprowadzić pominięcie wstępnych procesów przetwarzania odpadów z miejsc zakażenia i kwarantanny i przekazywanie odpadów bezpośrednio do składowania?
- czy w związku z realnym zagrożeniem braku możliwości bieżącego przetwarzania odpadów przez instalację komunalną i ewentualnym nałożeniem przez Wojewodę obowiązku składowania odpadów bez wstępnych procesów przetwarzania przewidywane jest określenie specjalnych warunków magazynowania i składowania tego rodzaju odpadów, np. magazynowanie ilości przekraczających obecną decyzję?

WIOŚ udzielił odpowiedzi niezwłocznie wskazując, iż zgodnie ze stanowiskiem GIOŚ podtrzymanym przez Ministerstwo Klimatu:

- odpady wytwarzane przez osoby przebywające na kwarantannie należy traktować jak odpady komunalne. Niemniej jednak Wojewoda winien wprowadzić odpowiednie procedury zbiórki i transportu odpadów z terenów objętych kwarantanną całkowitą lub częściową. Procedury powinny być zróżnicowane i dedykowane konkretnym lokalizacjom. Na terenie kwarantanny całkowitej lub częściowej nie będą obowiązywały zasady selektywnej zbiórki – wszystkie odpady jako zakaźne będą miały jednakową kwalifikację.
- biorąc pod uwagę trudności w prowadzeniu selektywnej zbiórki zwłaszcza na obszarach zabudowy wielorodzinnej należy wprowadzić na obszarze całego województwa zmianę tego obowiązku na zbiórkę odpadów komunalnych na dwa strumienie: „suchy” (odpady użytkowe tj. papier, tworzywa sztuczne, metale) i „mokry” (odpady zmieszane i biodegradowalne). Należy rozważyć czy zmianą objąć wszystkie gminy, czy tylko te, które w latach poprzednich osiągały odpowiednie poziomy odzysku odpadów zbieranych selektywnie,
- odpady z miejsc kwarantanny traktowane jako zakażone powinny być bez wstępnych procesów przekazywane do unieszkodliwienia (preferowane termiczne przekształcenie). Dopuszczalne byłoby tylko magazynowanie przed unieszkodliwieniem w instalacji zbierającego odpady lub na terenie prowadzącego instalację unieszkodliwiania,
- dotychczasowe ograniczenia magazynowania określone w obowiązujących pozwoleniach powinny zostać utrzymane, bowiem w praktyce są to maksymalne możliwości w określonych uwarunkowaniach lokalizacyjnych.

(akta kontroli str. 601-605)

6. W celu zapobiegania nieprawidłowościom w postępowaniu z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, WIOŚ współpracował z innymi organami administracji publicznej i organami kontroli poprzez:

- przekazywanie ustaleń z przeprowadzonych kontroli podmiotów gospodarujących zakaźnymi odpadami medycznymi Marszałkowi Województwa Łódzkiego (cztery informacje), Wojewodzie Łódzkiemu (trzy informacje) oraz Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu (sześć informacji),

- opiniowanie na prośbę Wojewody wniosków o zmianę sposobu gospodarowania odpadami, m.in.:
- ✓ wniosek Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku z kwietnia 2020 r. o podjęcie działań związanych z zaprzestaniem mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów o kodzie 20 03 01 (niesegregowane zmieszane odpady komunalne) w [REDACTED]. We wniosku podano, że unieszkodliwianie przedmiotowych odpadów odbywać się będzie w procesie D5 tj. poprzez składowanie na składowisku odpadów,
 - ✓ wniosek Wójta Gminy Widawa z kwietnia 2020 r. o wydanie zarządzenia w sprawie tymczasowego zamknięcia punktu PSZOK (do odwołania) położonego w miejscowości Widawa,
 - ✓ wniosek osoby fizycznej z marca 2020 r. o zawieszenie na okres minimum dwóch miesięcy obowiązku segregacji śmieci,
 - ✓ wniosek przedsiębiorcy prowadzącego instalację do unieszkodliwiania odpadów w procesie D5 pn. „[REDACTED]” z kwietnia 2020 r. w sprawie składowania odpadów bez procesu przetwarzania,
 - ✓ wniosek spółki [REDACTED] dotyczący uzyskania polecenia na składowanie odpadów komunalnych o kodzie 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury), 20 01 01 (papier i tektura), 20 01 08 (odpady kuchenne ulegające biodegradacji), 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) bez procesu wstępnego przetwarzania,
 - ✓ wniosek Burmistrza Gminy Warta z marca 2021 r. w sprawie wydania zarządzenia zmieniającego Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy w zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
 - ✓ wnioski podmiotu [REDACTED] z października 2020 r. i listopada 2020 r. o wydanie polecenia przyjmowania większej ilości odpadów o kodzie 20 03 01 niż wynikająca z posiadanego pozwolenia zintegrowanego oraz z kwietnia 2021 r. o wydanie polecenia w sprawie składowania odpadów o kodzie 20 03 01 bez procesu przetwarzania,
 - ✓ bieżące udzielanie odpowiedzi Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Wojewodzie Łódzkiemu, na pisma kierowane do WIOŚ, w sprawie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi oraz interpretacji przepisów,
 - ✓ zbieranie i przekazywanie do GIOŚ miesięcznych zestawień dotyczących ilości wytworzonych zakaźnych odpadów medycznych³³ przez szpitale wytypowane do przyjmowania chorych na COVID-19³⁴
 - ✓ zbieranie ze spalarni odpadów medycznych – [REDACTED] miesięcznych zestawień ilości przyjętych od „covidowych” placówek medycznych oraz unieszkodliwionych zakaźnych odpadów medycznych,
 - ✓ zbieranie i przekazywanie Wojewodzie Łódzkiemu ze spalarni [REDACTED] tygodniowych podsumowań ilości unieszkodliwionych ww. odpadów przesyłanych przez spółkę,
 - ✓ zbieranie i przekazywanie do GIOŚ informacji o problemach w funkcjonowaniu instalacji i zagospodarowaniu odpadów z terenu województwa łódzkiego związanych bezpośrednio lub pośrednio ze specyfiką sytuacji (np. zatrzymanie

³³ o kodach 18 01 02*, 18 01 03* oraz 18 01 82*.

³⁴ Tj. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zgierzu, Tomaszowski Centrum Zdrowia Sp. z o.o., Szpital Powiatowy w Radomsku, Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Belchatowie, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. Dr W. Biegańskiego w Łodzi, Kutnowski Szpital Samorządowy zakaźny im. dr Antoniego Troczewskiego w Kutnie.

instancji z powodu absencji pracowników, ograniczony serwis czy braki części zamiennych w przypadku awarii, inne przyczyny).

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że WIOŚ podejmował kontrole podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami medycznymi, w tym odpadami o charakterze zakaźnym, co łączyło się z bieżącą współpracą z Wydziałem Rolnictwa i Transportu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, przede wszystkim w zakresie prowadzonego monitoringu wytwarzanych i przetwarzanych zakaźnych odpadów medycznych na terenie województwa łódzkiego oraz możliwych mocy przerobowych funkcjonujących instalacji.

Wojewoda nie zlecał Wojewódzkiemu Inspektorowi kontroli w zakresie sposobów postępowania z odpadami wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, ani zakaźnymi odpadami medycznymi, jednak w poleceniu wydanym przez Wojewodę dla [REDAKTOWANO]. WIOŚ został wskazany jako organ nadzorujący poprawność jego wykonania, co wiązało się z koniecznością przeprowadzenia kontroli bez dodatkowego zlecenia jej wykonania przez Wojewodę.

(akta kontroli str. 250-253, 280-281, 320-322, 376, 507-600, 690-691, 703-704, 747-748, 793-796, 814-818)

7. Dane o zakaźnych odpadach medycznych wytworzonych w związku ze świadczeniem usług medycznych³⁵ oraz o zakaźnych odpadach medycznych przetwarzanych w instalacjach do termicznego unieszkodliwiania odpadów na terenie województwa łódzkiego WIOŚ pozyskiwał z bazy BDO, przy czym dane ilościowe pozyskane zostały za pośrednictwem GIOŚ.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że zakres uprawnień dla poszczególnych użytkowników systemu BDO³⁶ jest różny: *Inspekcja Ochrony Środowiska posiada dostęp m.in. do sporządzanych przez podmioty korzystające ze środowiska dokumentów ewidencji odpadów czy sprawozdań. Jednak system BDO nie daje możliwości generowania i wydruku (eksportu) zestawień ilościowych (np. zawierających zbiorcze informacje o ilości odpadów przekazanych do konkretnego odbiorcy). W celu pozyskania zestawień ilościowych konieczne jest kierowanie prośby o przekazanie takich danych do administratora Bazy tj. do Instytutu Ochrony Środowiska Państwowego Instytutu Badawczego lub do GIOŚ.*

Dodatkowo, na prośbę GIOŚ, w związku z realizacją ustaleń Zespołu monitorowania zagrożeń Ministerstwa Klimatu, szpitale wytypowane do opieki nad chorymi na COVID-19 przekazywały do WIOŚ miesięczne zestawienia dotyczące wytworzonych zakaźnych odpadów medycznych.

Informacje dotyczące sposobu unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych (w tym rodzaju instalacji oraz dostępnych mocy przerobowych) wynikały bezpośrednio z decyzji wydanych podmiotom je unieszkodliwiającym:

- decyzji Wojewody Łódzkiego (pozwolenia zintegrowanego)³⁷ wydanej dla [REDAKTOWANO],
- decyzji (polecenia) Wojewody Łódzkiego³⁸ dotyczącej [REDAKTOWANO].

Zgodność postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi z wydanymi decyzjami była weryfikowana podczas kontroli prowadzonych przez WIOŚ (opisane w pkt 3 i 4 wystąpienia).

(akta kontroli str. 819-854, 900-908)

³⁵ przez wytwórców ww. odpadów rozumie się wszelkie placówki (szpitale, przychodnie, gabinety lekarskie itp.) świadczące usługi medyczne.

³⁶ określony rozporządzeniem Ministra Klimatu z 11 grudnia 2019 r. w sprawie funkcjonowania Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (Dz.U. z 2019 r., poz. 2414).

³⁷ nr PZ/60 z dnia 23 maja 2007 r., znak: SR.VII-M/6617-2/pZ/60/2007 z późniejszymi zmianami.

³⁸ z dnia 30 kwietnia 2021 r., znak: RT-II.7015.15.2021.

W 2020 r. w województwie łódzkim wytworzono 7.091,59 Mg zakaźnych odpadów medycznych, przetworzono 4.117,55 Mg w [REDACTED]

W 2021 r. wytworzono odpowiednio 9.723,58 Mg odpadów, zaś przetworzono 5.532,32 MG, w tym 4.522,85 w [REDACTED], a 1.009,5 Mg w [REDACTED].

W I kwartale 2022 r. wytworzono 2.568,58 Mg odpadów, a przetworzono 1.430,44 Mg, w tym 997 Mg w [REDACTED] i 433,44 Mg w [REDACTED]

Odpady przetwarzane były wyłącznie w instalacjach do termicznego unieszkodliwiania odpadów – spalarniach odpadów medycznych o następujących mocach przerobowych:

[REDACTED]: 615,9 kg/h, 14,782 Mg/dobę, 5.100 Mg/rok,

[REDACTED]: 2.500 kg/h, 50 Mg/dobę.

WIOŚ nie dysponował informacjami na temat zakaźnych odpadów medycznych wytworzonych przez osoby będące na kwarantannie lub w izolacji.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił: *odpady wytworzone przez osoby przebywające na kwarantannie lub w izolacji, w związku ze stwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10), w zależności od źródła ich powstawania, traktuje się jako odpady komunalne. Odpady medyczne, zgodnie z powyższym katalogiem odpadów, należą do 18 grupy odpadów, tj. „odpady medyczne i weterynaryjne (z wyłączeniem odpadów kuchennych i restauracyjnych niezwiązanych z opieką zdrowotną lub weterynaryjną)”. W związku z powyższym, Łódzki WIOŚ nie prowadzi ewidencji ilości wytworzonych odpadów przez ww. osoby fizyczne – organem sprawującym nadzór nad odpadami komunalnymi wytwarzanymi w gospodarstwach domowych jest Gmina.*

(akta kontroli str. 867, 900-908)

Do września 2019 r. WIOŚ prowadził ewidencję dokumentów potwierdzających unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych na podstawie danych przesyłanych przez podmioty unieszkodliwiające te odpady: [REDACTED] – ewidencja elektroniczna na płytach CD, [REDACTED] w Jedliczach i [REDACTED]

[REDACTED] w Płocku – ewidencje w formie papierowej. Od 6 września 2019 r. nie prowadzono ewidencji dokumentów potwierdzających unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych na terenie województwa, ponieważ jak wyjaśnił Inspektor Wojewódzki, z dniem 6 września 2019 r. uchylony został:

- art. 95 ust. 4 ustawy o odpadach, a tym samym zniesiony został obowiązek wystawiania dokumentów potwierdzających unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych, oraz

- art. 27 ust. 6 ustawy o odpadach, zgodnie z którym potwierdzeniem przejścia odpowiedzialności za gospodarowanie zakaźnymi odpadami na następnego posiadacza odpadów jest dokument potwierdzający unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

(akta kontroli str. 900-908)

8. W rejestrze skarg i wniosków/interwencji za lata objęte kontrolą figurowało pięć skarg związanych z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi – cztery zgłoszone w 2019 r. w Delegaturze WIOŚ w Piotrkowie Trybunalskim i jedna zgłoszona w 2019 r. w Delegaturze WIOŚ w Skierniewicach. Skargi zgłoszone zostały przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Belchatowie, Urząd Miasta i Wiceprezydenta Miasta Belchatowa oraz Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Łodzi i Komendę Powiatową Policji w Łowiczu. Dotyczyły one problemów z odpadami medycznymi w spółce [REDACTED] w Belchatowie

(m.in. niewłaściwe gromadzenie, sortowanie, magazynowanie i utylizacja, pożar) – cztery skargi i znalezienia na posesji samochodu wypełnionego odpadami medycznymi – jedna skarga.

Analiza skarg wykazała, że każdorazowo inspektor wojewódzki podjął interwencję w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące, a we wszystkich przypadkach po otrzymaniu informacji o naruszeniach przeprowadzono kontrolę. Wszystkie kontrole wykazały nieprawidłowości, co skutkowało wydaniem zarządzeń pokontrolnych, nałożeniem kar administracyjnych i mandatów (szerzej opisane w pkt 4 i 9 niniejszego wystąpienia). W przypadkach braku możliwości załatwienia sprawy w terminie przedłużano postępowanie, o czym informowano zgłaszającego interwencję.

Wszystkie skargi zostały rozpatrzone, a podmioty zgłaszające interwencje zostały poinformowane o sposobie załatwienia sprawy.

(akta kontroli str. 607-639)

WIOŚ nie podjął interwencji w sprawie odpadów medycznych zalegających według doniesień medialnych przed szpitalem w Radomsku w kwietniu 2021 r.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił: *WIOŚ nadzorował ilości wytwarzanych oraz przekazywanych odpadów medycznych m. in. wytworzonych na terenie Szpitala Powiatowego w Radomsku. Powyższa placówka medyczna składała do 10 dnia miesiąca następującego po danym miesiącu sprawozdawczym, raporty dotyczące ilości wytworzonych oraz przekazanych celem unieszkodliwienia zakaźnych odpadów medycznych, wytworzonych na terenie szpitala w Radomsku. Dodatkowo, WIOŚ kilkakrotnie skierował zapytanie, m.in. do ww. szpitala, dotyczące sprawności funkcjonowania gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi na terenie powyższej placówki medycznej. W powyższym okresie, Szpital w Radomsku:*

- w dniu 30 marca 2021 r. nie zgłosił problemów związanych z gospodarką zakaźnymi odpadami medycznymi,
- w dniu 16 kwietnia 2021 r. zgłosił pojedyncze przypadki nieregularnych odbiorów zakaźnych odpadów medycznych przez [REDAKTOWANE],
- w dniu 28 kwietnia 2021 r. zgłosił problem z odbiorem zakaźnych odpadów medycznych przez [REDAKTOWANE],
- w dniach 09 czerwca oraz 20 lipca 2021 r. nie zgłosił problemów związanych z gospodarką zakaźnymi odpadami medycznymi.

W niniejszej sprawie należy dodać, iż zgłaszane problemy z prawidłowym funkcjonowaniem gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi w kwietniu 2021 r. wynikały z gwałtownego wzrostu wytwarzanych odpadów w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz licznymi zakażeniami SARS-CoV-2 (tj. kolejną falą pandemii). W związku z powyższym, zgodnie ze zgromadzonymi informacjami, firma [REDAKTOWANE], nie odbierała całości wytworzonych odpadów medycznych podczas zaplanowanego zgodnie z umową transportu ww. odpadów do zakładu celem unieszkodliwienia tych odpadów.

Zaznaczyć należy również, że wyżej opisany problem nie dotyczył jedynie Szpitala w Radomsku, a w dniu 28 kwietnia 2021 r. dotknął wszystkich 13 placówek medycznych, do których skierowano zapytanie w powyższej sprawie.

Mając na uwadze cyklicznie pojawiający się problem z regularnym i całkowitym odbiorem wytwarzanych zakaźnych odpadów medycznych oraz gwałtownym i intensywnym wzrostem wytwarzanych ww. odpadów w związku z trwającą epidemią, WIOŚ przekazywał powyższe pozyskane w drodze zapytania informacje do Wojewody Łódzkiego.

Jednocześnie informuję, że WIOŚ w Łodzi nie posiadał informacji o zalegających zakaźnych odpadach medycznych na terenie ww. placówki medycznej (zgodnie z powyższym w odpowiedzi na zapytanie WIOŚ w Łodzi szpital zgłaszał jedynie, iż w

trakcie zaplanowanego transportu nie jest odbierana cała porcja wytworzonych odpadów, nie wskazano, że odpady te zalegają w dużych ilościach przed szpitalem lub że [redacted] nie realizuje odbiorów).

Ponadto, Szpital w Radomsku w odpowiedzi na zapytanie WIOŚ z dnia 28 kwietnia 2021 r., poinformował, że „w ostatnich dniach wystąpił problem z odbiorem odpadów medycznych co wykazała kontrola sanepidu w dniu 21.04.2021 r. Nieprawidłowości zostały usunięte natychmiast”. Dodatkowo informuję, że do WIOŚ nie wpłynął wniosek o podjęcie interwencji na terenie Szpitala Powiatowego w Radomsku, w związku z powyższym nie podejmowano czynności kontrolnych.

(akta kontroli str. 928-952)

9. W latach objętych kontrolą Inspektor Wojewódzki nałożył na podmioty gospodarujące zakaźnymi odpadami medycznymi grzywny w drodze siedmiu mandatów karnych w łącznej kwocie 2.600 zł oraz cztery administracyjne kary pieniężne na łączną kwotę 145.600 zł (dwie na podmiot zbierający i dwie na podmiot przetwarzający te odpady), w związku ze stwierdzeniem naruszeń przepisów o odpadach:

- kara w kwocie 20.000 zł nałożona w listopadzie 2020 r. na [redacted] na podstawie art. 194 ust. 5 ustawy o odpadach za naruszenie warunków decyzji Wojewody Łódzkiego w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych,
- kara w kwocie 25.000 zł nałożona w listopadzie 2021 r. na [redacted] na podstawie art. 194 ust. 5 ustawy o odpadach za naruszenie warunków decyzji Wojewody Łódzkiego w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych,
- kara w kwocie 100.000 zł nałożona w listopadzie 2019 r. na [redacted] na podstawie art. 194 ust. 5 ustawy o odpadach za naruszenie warunków decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego udzielającej zezwolenia na zbieranie odpadów,
- kara w kwocie 600 zł nałożona w listopadzie 2020 r. na [redacted] na podstawie art. 47 pkt 5 ustawy z dnia 15.05.2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych³⁹ za naruszenie art. 14 ust. 4 tej ustawy, tj. niesporządzenie Karty Urządzenia w wymaganym terminie.

W trzech pierwszych przypadkach decyzje zostały zaskarżone do GIOŚ – obecnie toczą się postępowania odwoławcze – w ostatnim przypadku kara została uiszczona. We wszystkich ww. przypadkach naruszenia warunków decyzji WIOŚ powiadomił Marszałka Województwa Łódzkiego.

(akta kontroli str. 250-253, 301-304, 674-679, 742-746, 779-784)

Ponadto WIOŚ wszczął jeszcze sześć postępowań w związku z naruszeniem art. 194 ustawy o odpadach – trzy są w toku, jedno zostało zawieszono do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ (Marszałka Województwa Łódzkiego), jedno umorzono jako bezprzedmiotowe, a w jednym przypadku odstąpiono od wymierzenia kary na podstawie art. 189f§1 kodeksu postępowania administracyjnego⁴⁰.

(akta kontroli str. 250-253, 278, 317-319, 326-327, 680-682, 687-689, 785-790)

³⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 2158 ze zm.

⁴⁰ Ustawa z dnia 14.06.1960 kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Obowiązujący w WIOŚ Regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2019 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 1 marca 2019 r., pomimo likwidacji z dniem 31 lipca 2021 r. stanowiska Dyrektora WIOŚ, nie został zaktualizowany w zakresie wynikającym z ww. zmiany.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił: *w chwili obecnej trwają prace nad nowym brzmieniem Regulaminu organizacyjnego WIOŚ w Łodzi. Zadania przypisane dyrektorowi w § 20 regulaminu zostały powierzone p.o. Zastępcy WIOŚ. (...) Brak aktualizacji obecnego regulaminu organizacyjnego WIOŚ był związany z posiadanymi informacjami dotyczącymi zmian w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur (Dz.U. z 2018 poz. 2531). Aktualizacja regulaminu miała objąć również zmiany w ww. akcie prawnym.*

(akta kontroli str. 4-19, 869- 899)

2. Obowiązujący w WIOŚ Regulamin kontroli zarządczej wprowadzony Zarządzeniem nr 10/2010 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 30 lipca 2010 r., pomimo likwidacji z dniem 31 lipca 2021 r. stanowiska Dyrektora WIOŚ, nie został zaktualizowany w zakresie wynikającym z ww. zmiany.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił: *w chwili obecnej funkcję koordynatora systemu kontroli zarządczej pełni Zastępca ŁWIOŚ. W trakcie kontroli przyjęto zarządzeniem nr 1/2022 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 24 marca 2022 r. Regulamin kontroli zarządczej w WIOŚ w Łodzi.*

(akta kontroli str. 96-105, 869- 899)

W toku kontroli oba regulaminy zostały zaktualizowane.

(akta kontroli str. 882-899, 953-969)

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 12 maja 2022 r.

Kontroler
Anna Wrona
gł. specjalista kontroli państwowej

Anna Wrona
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

Piotr Walczak
Podpis